

VALSTYBĖS ĮMONĖ
ENERGETIKOS AGENTŪRA

DIREKTYVA 2009/28/EB DĖL SKATINIMO NAUDOTI ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJĄ

Vytautas ABRUTIS
Kaunas | 2009-12-17

Direktyvos 2009/28/EB

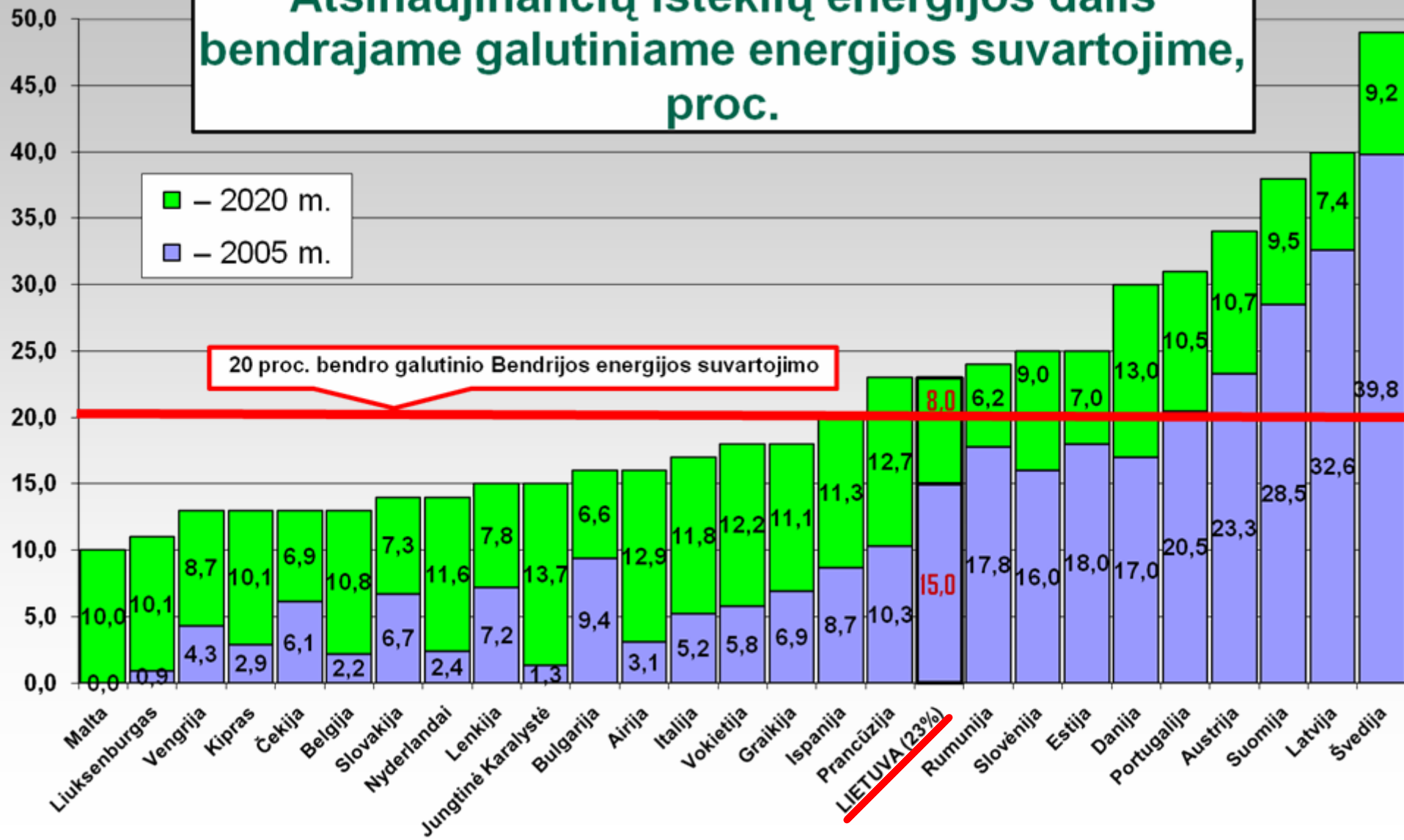
dalykas, taikymo sritis ir perkėlimas

Nustatoma bendra skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją (AIE) sistema, kurioje pateikiama:

- privalomi nacionaliniai planiniai rodikliai;
- statistinių perdavimų, bendrų projektų, bendrų paramos schemų, kilmės garantijų, administracinių procedūrų tvarka;
- reikalavimai informavimui ir mokymui;
- prieigos prie energijos tinklų tvarka;
- tvarumo kriterijai biodegalams ir kitiems skystiesiems bioproduktams (BSB).

Teisės aktai Direktyvai 2009/28/EB įgyvendinti turi įsigalioti ne vėliau 2010 m. gruodžio 5 d. (yra išimčių)

Atsinaujinančių išteklių energijos dalis bendrajame galutiniame energijos suvartojime, proc.

Siūlomos Direktyvoje 2009/28/EB planinių rodiklių įgyvendinimo priemonės

Paramos schemos (priemonė, schema ar mechanizmas, kuriuo skatinama naudoti AIE: mažinami tos energijos kaštai, didinama pardavimo kaina, arba nustatomas AIE įpareigojimas ar kt. priemonėmis didinama tokios energijos pirkimo apimtis);

Bendradarbiavimo priemonės tarp valstybių narių (statistiniai perdavimai, bendri projektai, bendros paramos schemos) ir su trečiosiomis šalimis (bendri projektai)

Reikalavimai administracinėms procedūroms

- Leidimų, sertifikavimo, licencijavimo procedūros – proporcingos ir būtinos.
- Techninės specifikacijos įrenginiams ir sistemoms (paramos schemų taikymui) – aiškiai apibrėžtos.
- Pramoniniuose ir gyvenamuosiuose rajonuose – diegti įrenginius ir sistemas efektyviam AIE naudojimui, taip pat įtraukti šildymą / vėsinimą į miestų infrastruktūros planavimą.
- Viešiesiems pastatams – parodomasis vaidmuo.
- Statybos teisinė bazė – reglamentuojanti AIE didesnę naudojimą.
- Efektyvios biomasės konversijos technologijos (≥ 85 proc. buitinėms bei komercinėms ir ≥ 70 proc. pramoninėms reikmėms).
- Ekologinius kriterijus atitinkantys šilumos siurbLIAI ir saulės šilumos sertifikuoti įrenginiai ir sistemos

Reikalavimai informavimui ir mokymui

- Informacijos apie AIE prieinamumas.
- Nedidelių biomasės katilų, krosnių, saulės fotoelektros ir saulės šilumos energijos sistemų, sekliųjų geoterminių sistemų bei šilumos siurblių montuotojams sudaryti sąlygas naudotis kvalifikavimo (sertifikavimo) schemomis.
- Kvalifikuotų (sertifikuotų) montuotojų sąrašų skelbimas.
- Gairių, kaip optimaliai suderinti AIE, didelio efektyvumo technologijas ir centralizuotą šilumos / vėsumos tiekimą, parengimas.
- Informavimo ir mokymo programų apie AIE visuomenei parengimas ir įgyvendinimas

Reikalavimai prieigai prie tinklų ir jų eksploatavimui

- Sukurti perdavimo ir paskirstymo tinklo infrastruktūrą, pažangiuosius tinklus, saugyklas ir elektros energijos sistemą, įskaitant tarptautines tarpsteminės jungtis.
- Perdavimo ir paskirstymo sistemų operatoriai (PPSO) garantuoja iš atsinaujinančių išteklių pagamintos elektros perdavimą ir paskirstymą.
- PPSO paskelbia taisykles apie sąnaudų padengimą ir pasidalijimą už techninius patvarkymus naujiems elektros gamintojams.
- Pirmenybė elektros iš atsinaujinančių išteklių gamintojams naudotis elektros tinklų sistema arba užtikrinimas prieigos prie šios sistemos.
- Perdavimo ir skirstymo nediskriminaciniai tarifai dujoms iš atsinaujinančių išteklių.
- Dujų PPSO paskelbia technines (jungimo prie tinklo) taisykles (dujų kokybė, kvapo neutralizavimas, slėgio reikalavimai) bei įrenginių prijungimo prie dujų tinklo tarifus

Reikalavimai, susiję su biodegalų ir kitų skystųjų bioproduktų tvarumo kriterijais

Energija iš biodegalų ir kitų skystųjų bioproduktų (BSB) į nacionalinį planinį rodiklį įskaitoma (ir finansinė parama teikiama) tik tada, kai tenkina šiuos tvarumo kriterijus:

- BSB neturi būti pagaminti iš žaliavų, gautų iš:
  - labai didelės bioįvairovės žemės (neliestas miškas, saugomos vietovės, labai didelės bioįvairovės pievos);
  - žemės, kurioje yra didelių anglies atsargų (šlapžemės, miškai);
  - durpyno.
- ŠESD kiekis dėl BSB naudojimo turi sumažėti ≥ 35 proc.
- BSB neturi būti pagaminti iš žaliavų, jei nesilaikoma Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 reikalavimų ir standartų bei geros agrarinės ir aplinkosauginės būklės reikalavimų

Reikalavimai nacionaliniams AIE veiksmų planams

- Parengti nacionalinį atsinaujinančių išteklių energijos veiksmų planą (VP) pagal Europos Komisijos (EK) modelį ir patvirtintą pateikti EK iki **2010-06-30**.
- VP nustatyti 2020 m. nacionalinius planinius rodiklius transporto, elektros ir šildymo / aušinimo sektoriuose.
- Paskelbti ir EK iki **2009-12-31** pateikti prognozių dokumentą, kuriame nurodyti iki 2020 m. numatoma:
  - pagaminti energijos perteklių ir bendrų projektų potencialą;
  - AIE poreikį, tenkintiną ne vidaus gamybos pajėgumais.
- Jei VP įgyvendinimo metu AIE dalis tam tikram laikotarpiui bus nepasiekta, taip pakeisti ir įgyvendinti VP, kad nustatyta dalis būtų pasiekta

Lietuvos nacionalinis atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros 2010–2020 metų veiksmų planas

- Veiksmų plano (VP) projektą rengė energetikos ministro 2009-08-12 įsakymu Nr. 1-139 sudaryta darbo grupė (DG).
- Į DG įėjo Energetikos , Aplinkos , Žemės ūkio, Švietimo ir mokslo ministerijų, Energetikos agentūros , Statistikos departamento , Lietuvos savivaldybių asociacijos, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos specialistai.
- DG buvo pavesta iki 2009-11-30 parengti VP projektą.
- VP projektas parengtas laiku ir šiuo metu derinamas su suinteresuotosiomis institucijomis.
- Suderinus VP bus teikiamas tvirti Vyriausybei

Veiksmų plano nuostatos

- VP yra tarpinstitucinė programa, kuria siekiama 2010–2020 m. nuolat didinti AIE dalį bendrajame galutiniame energijos suvartojime taip, kad ši dalis laikotarpio pabaigoje (2020 m.) sudarytų ne mažiau kaip 23 proc.
- VP numatytos organizacinės, teisinės, ekonominės, technologijų tobulinimo ir diegimo, mokslinių tyrimų, švietimo ir informavimo priemonės (per 80) AIE naudojimo plėtrai, taip pat šių priemonių įgyvendinimo stebėsenai atlikti

Veiksmų plano tikslas

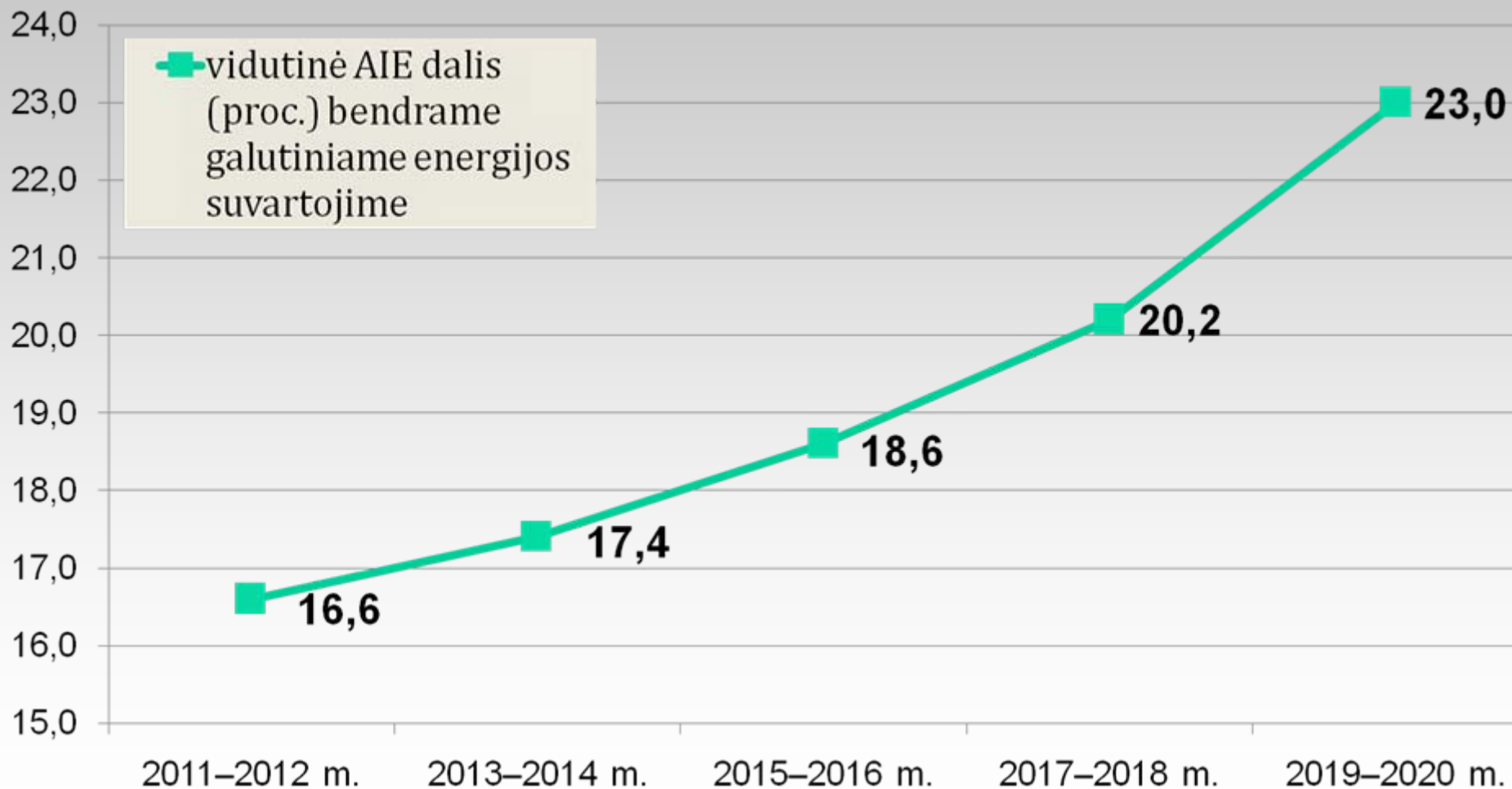
Užtikrinti, kad AIE dalis šalies bendrajame galutiniame energijos suvartojime 2020 m. sudarytų ≥23 proc., iš kurių:

- AIE dalis transporte sudarytų iki 15 proc.;
- elektros iš AIE dalis sudarytų iki 20 proc. ;
- AIE dalis šildymui / vėsinimui sudarytų iki 40 proc.

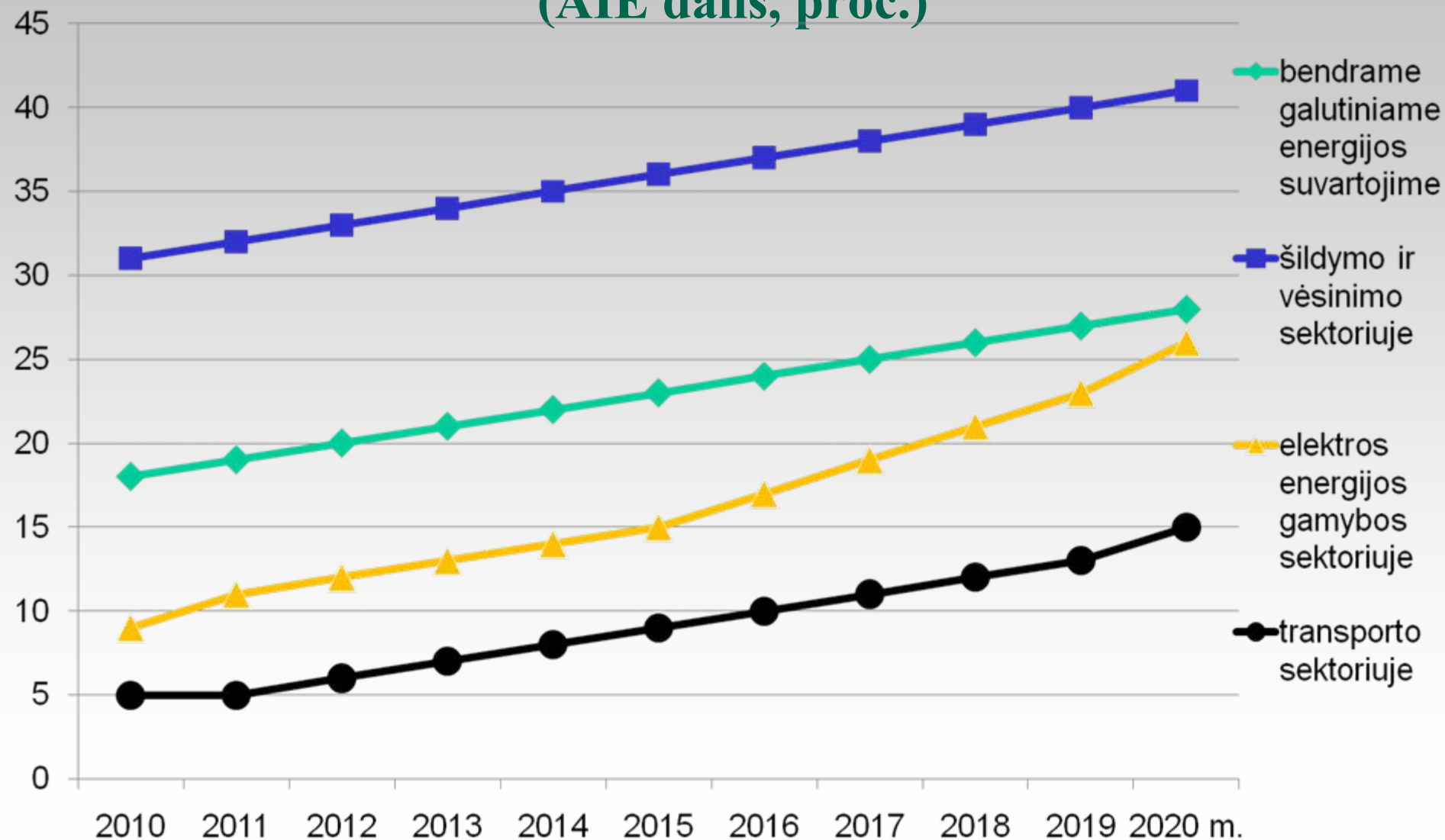
Veiksmų plano uždaviniai

- Vykdyti veiksmingą energetikos politiką, įtraukiant vietos savivaldą.
- Taikyti paramos schemas.
- Užtikrinti, kad administracinės procedūros, būtų proporcingos, paprastos ir skaidrios.
- Plėtoti elektros, šilumos ir dujų infrastruktūrą.
- Didinti biomasės naudojimą energijai gaminti.
- Didinti AIE naudojimą transporto sektoriuje.
- Vykdyti mokslinius tyrimus, taikomuosius darbus, informavimo ir šviečiamąją veiklą

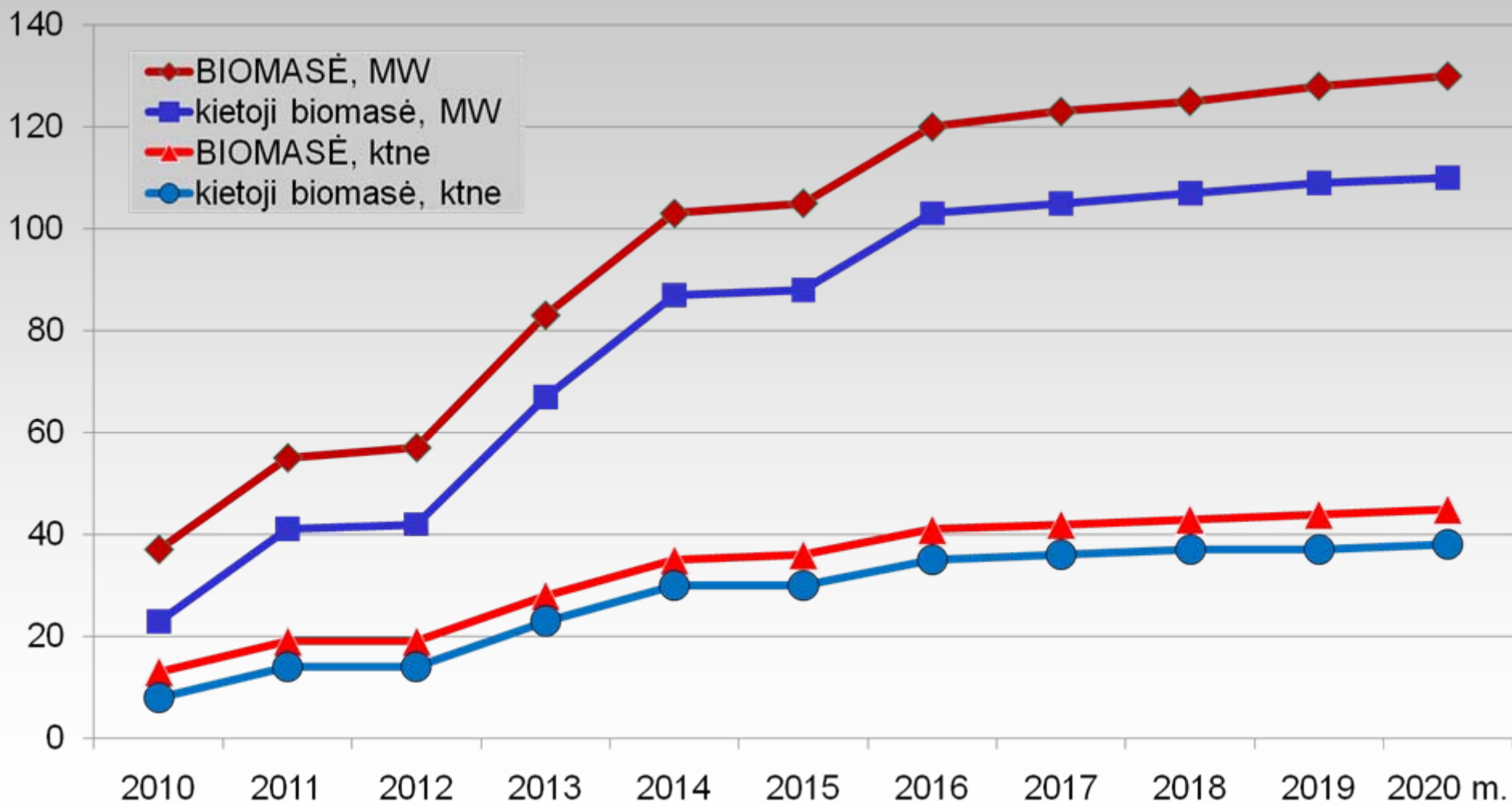
Veiksmų plano įgyvendinimo siekiami rezultatai (vertinimo kriterijai)

Prognozuojami AIE naudojimo rodikliai 2010–2020 m. (AIE dalis, proc.)

Prognozuojama biomasės naudojimo plėtra 2010–2020 m.

Veiksmų plano įgyvendinimas, stebėseną, finansavimas

- Skiriami du VP įgyvendinimo laikotarpiai:
  - a) 2010–2015 m.,
  - b) 2016–2020 m.
- VP įgyvendinimo stebėseną atliks Energetikos ministerija, kuri Vyriausybei teiks kasmetes ataskaitas.
- VP įgyvendinimas finansuojamas iš VP vykdytojams skiriamų valstybės ir savivaldybių biudžeto asignavimų, Europos Sąjungos paramos lėšų, kitų finansavimo šaltinių.

VALSTYBĖS ĮMONĖ
ENERGETIKOS AGENTŪRA

DĖKOJU UŽ DĖMESĮ

Vytautas ABRUTIS

tel. (8~5) 261 9204, el. p. *V.Abrutis@enmin.lt*

Darnios energetikos plėtros skyrius

Valstybės įmonė Energetikos agentūra

Gedimino pr. 38 / Vasario 16-osios g. 2, LT-01104 Vilnius

<http://www.ena.lt>